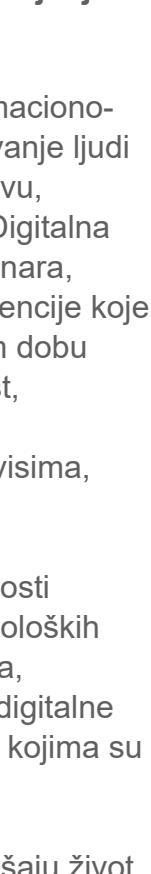

[Ukoliko se bilten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE](#)

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY REDUCTION UNIT

58. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Digitalna uključenost

Piše: Dragana Malidžan Vinković, koordinatorica za obrazovanje, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije

Digitalna uključenost predstavlja pristup ljudi informaciono-komunikacionim tehnologijama (IKT), kao i osnaživanje ljudi da putem IKT dođu do povećanja digitalne ekonomije i društvenog razvoja. Digitalna uključenost na predstavlja samo posedovanje računara, pametnog telefona ili pristup internetu, već kompetencije koje su neophodne za ravnopravno učešće u digitalnom dobu (obrada informacija, kreiranje sažaja, bezbednost, komunikacija, rešavanje problema), kao i pristup informacijama, elektronskim javnim uslugama, servisima, aplikacijama...

Digitalna uključenost kao aspekt socijalne uključenosti obuhvata pristupačnost IKT, odnosno razvijanje tehnoloških rešenja u skladu sa principima univerzalnog dizajna, asistivne tehnologije, digitalne vesti. Povećanje digitalne uključenosti dovedi do smanjenja jača između ljudi kojima su IKT tako dostupne i jednostavne za korišćenje i onih kojima to nisu.

Paradoksalno je da u svetu u kojem je digitalizacija u usponu, i u kojem IKT atletke treba da olakšaju život, istovremeno postavljaju novu izazov pred ljudu koji se inače nalaze u nepovoljnijem položaju u odnosu na opštu populaciju.

U Evropskoj strategiji za osobе sa invaliditetom (2010–2020) digitalna uključenost u svom najširem obliku obuhvata preveličanju parijera koje se odnose na klijentučnost, participaciju, jednakost, uključivanje, ne predstavlja samo politiku već i moralnu obavezu, stoga je Evropski parlament i Savet Evropske unije na predlog Evropske komisije usvojio Direktivu o pristupačnosti web-stranica i mobilnih aplikacija organa javnog sektora, kako bi se odgovorio na potrebe 80 miliona osoba sa invaliditetom i u moguću njihovo puno učešće u digitalnoj ekonomiji i društvu. Direktiva rored pristupačnosti naglašava važnost društvene participacije, razvoj produkata i servisa u skladu sa potrebama ljudi sa invaliditetom, pristup različitim asistivnim i drugim tehnologijama (na primer automatizovana mašina, uređaji za prodaju karata, interaktivni terminali za stamposlužbenjima na stanicama, u bankama...) i razvoj ovog tržišta, kako bi se osigurao veći stepen samostalnosti i smanjila potreba za drugim uslugama zdravstve i socijalne zaštite.

Digitalna uključenost u Srbiji

Premda istraživanju Republičkog zavoda za statistiku, u Republici Srbiji postoje veliki potencijal na polju pristupačnosti internetu. Naije, podaci od 2017. ukazuju na to da skoro 73% domaćinstava u Srbiji poseduje internet priključak. Ovaj procenat već je porastao u odnosu na prethodni period izveštavanja kada je 2013. godine 55,8% domaćinstava poseđovalo internet priključak. Međutim, kada se uzmu u obzir geografske oblasti, primetan je digitalni jaz gdje 78% domaćinstava u gradskim naseljima poseduje internet priključak, a u ruralnijim 63%. Najveća zastupljenost je u Beogradu i iznosi 82%.

U okviru javnih digitalnih servisa: javne digitalne usluge i elektronske uprave, postoji napredak u pogledu prilagođavanja medijskih sadržaja osoba sa invaliditetom, kao što je na primer titlovanje, a u 2015. je donet Zakon o upotrebi znakovnog jezika i uložena su sredstva u otvarjanje prevođačkog servisa za srpski znakovni jezik, koji je dostupan za gluve i naglave osobe. Međutim, postoji još prostora za unapređenje kako bi ovi uslugi bili dostupna na teritoriji cele Srbije.

Premda podacima iz 2015. godine, 48% internet prezentacija organa državne uprave, 69% organa teritorijalne autonomske i 54% lokalnih samouprava, ispunilo je osnovne standarde pristupačnosti osobama sa invaliditetom. Jedan od najvećih problemi je nepismeno, 34,2% kompjuterski pismeno, dok je 14,8% delimično kompjuterski pismeno. Upravo te nedostajeve veštine za digitalnu eru mogu da povećaju postojeci disparitet. Klijenti uspeha u ovom izazovu su nalazi se u pohodjanju jednokratnog kursa, već u sistemskom ulaganju u razvoj digitalnih veština učenika/ica, mladih, ali i odraslih i starijih lica, kao i njihovoj posvećenosti seloživotom učenju u skladu sa novim izazovima koje donosi digitalno doba.

Na ovaj nedostatak veština treba gledati kao priliku za ulaganje u razvijanje ključnih digitalnih veština građana i građanki bez obzira na uzrast, a kada govorimo o predstavnicima i predstavnicima osetljivih grupa, dodatno pažnju treba posvetiti pristupu informacijama i pristupačnosti IKT-a kako bi se povećala njihova društvena i ekonomična participacija. Stepen digitalne uključenosti jednog društva pokazuje spremljnost jedne zajednice da potpuno prihvati digitalno doba.

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje

- Za projekte za mlade više od 143 miliona dinara
- EIC ROADSHOW IN SERBIA: Predstavljanje mogućnosti za saradnju sa Evropskim savetom za inovacije EK
- Pokrenuta e-Mentoring platforma za ekonomski osnivanje Žena – poziv za učešće u mentoringu
- Održan trening na terenskom radu sa NEET mladima

Socijalna zaštita i zdravje

- „Nove ideje po meri zajednice“ – Vlada Švačarske pruža podršku unapređenju položaja ranjivih grupa u Srbiji
- INSPIRE mapiranje: objavljen izveštaj za Srbiju
- Omladinski dajalog „Energija mladih“ održan u Novom Sadu
- Predstavljena studija „Grad prilagođen starijim osobama – putokaz za aktivno stareњe u Gradu Beogradu“

Obrazovanje

- Objavljen Godišnji izveštaj o realizaciji Akcionog plana za provođenje Strategije razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine
- SUPER – Podrška Evropske unije preduškom vaspitanju i obrazovanju
- eUpis: Digitalizacija u presevi olaškača upisa daka privaka u osnovne škole
- Usvojen novi Okvir digitalnih kompetencija nastavnika
- Održana Eurydice konferencija „Digitalne kompetencije u inicijalnom obrazovanju nastavnika“
- Baza radova sa konkursa „Kreativna škola“

Osetljive grupe i ljudska prava

- Sprovedena Javna rasprava o Načrtu Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategije za rodnu ravnnopravnost za period 2019-2020. godine
- Objavljeni rezultati istraživanja o položaju starijih žena u Srbiji
- Na jedan dinar podrške preduzetnicama, skoro pet za preduzetnike
- Objavljen priročnik „Kako da ostvarite pravā?“
- Objavljena publikacija „Analiza primene Zakona o upotrebi znakovnog jezika“
- Savremena tehnologija pomaze slabovidima

EU integracije

- Većina građana i građanki podržava evrointegraciju Zapadnog Balkana
- Srbija potvrđuje Deklaraciju partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma
- Predstavljen projekat „Podrška učestvovanju u EU programima“
- Eurofund objavio studiju o kvalitetu života u zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji

Vesti iz EU

- Niže cene rominga po regionalnom sporazumu
- Cedefop objavio publikaciju „Evropski indeks veština 2018“

- Evropska nedelja demokratije na lokalnom nivou
- Pokrenuta takmičenja „Evropska zeleni prestonica 2022“ i „Evropski zeleni list 2021“ (rok: 14.10.2019)

AKTIVNOSTI TIMA

Održana Letnja škola o socijalnom uključivanju

U Kragujevcu je od 27. do 30. avgusta održana Letnja škola o socijalnom uključivanju, koju je organizovalo Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIPRU), uz podršku Švačarske Konfederacije. Letnja škola o socijalnom uključivanju okupila je predstavnike i predstavnice lokalnih samouprava i organizacija civilnog društva, u cilju razmenje znanja i razvoja inovativnih pristupa za unapređenje socijalne uključenosti osetljivih grupa na lokalnom nivou.

Letnja škola o socijalnom uključivanju uved je u realizaciju druge faze *Programa lokalnih inicijativa za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva – podrška razvoju inovativnih modela za socijalno uključivanje (LIP 2)*, kroz koji će lokalne samouprave u saradnji sa organizacijama civilnog društva razvijati inovativne usluge i modele, koji treba da doprinese kreiranju inkluzivnih i pravednih lokalnih zajednica.

Predstavnice i predstavnici lokalnih samouprava i organizacija civilnog društva iz 15 opština u Srbiji su kroz razmenu znanja i profesionalnog iskustva osmisili i razvijali inovativne modele u oblasti socijalne zaštite, zdravlja, obrazovanja i zapošljavanja, a imali su priliku da se upoznaju sa primerima dobrih praksi, kao i da stečnu znanja o upravljanju projektima.

Program LIP 2 deo je projekta „Podrška unapređenju socijalnog uključivanja u Republici Srbiji“, koji sprovodi Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije uz podršku Švačarske u periodu od 2018. do 2021. godine.

Više informacija potražite [ovde](#).

Objavljen Izveštaj o digitalnoj uključenosti u Republici Srbiji (2014-2018)

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije pripremio je Izveštaj o digitalnoj uključenosti u Republici Srbiji za period od 2014. do 2018. godine. Izveštaj mapira postojeće inicijative koje doprinose unapređenju digitalne uključenosti i obuhvata: pregled zakonskog, strateškog i institucionalnog okvira u ovoj oblasti, analizu trenutnog stanja, kao i pregled realizovanih mera i programa. Uzimajući u obzir primere dobре prakse iz regiona i sveta, a i konstantan razvoj inovaciono-komunikacionih tehnologija (IKT), Izveštaj daje preporuke i predloge za unapređenje u oblasti digitalnog uključivanja za naredni period.

Digitalna uključenost je za cilj smanjenje jača između onih kojima su IKT tako dostupne i jednostavne za korišćenje, za jedne strane, i sa drugih osetljivih društvenih grupa i pojedinaca kao što su osobe sa invaliditetom, ruralno stanovništvo u nepristupačnim oblastima, decu, mladi, starije osobe i ostale društvene grupe i pojedinaci čiji se prepreke za puno učešće u digitalnom okružuju vremenom samo posvećenosti seloživotom učenju u skladu sa novim izazovima koje donosi digitalno doba.

Najveća zastupljenost je u Beogradu i iznosi 82%.

Najveća zastupljenost je u Beogradu i iznosi 82%.